

**ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
РЕГІОНУ ЩОДО ПОТРЕБИ У ФАХІВЦЯХ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
015.38 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ТРАНСПОРТ)**

Напрями державної політики у сфері освіти визначені низкою документів – Конституцією України; Законами України («Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту»); Концепцією про безперервну освіту; Концептуальними засадами реформування педагогічної освіти; Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті.

В умовах глобалізації, посилення конкуренції, мобільності робочої сили, швидких економічних і технологічних змін загострюється проблема щодо підготовки кадрів відповідно до сучасних вимог і викликів на ринках праці, переходу до інноваційної моделі розвитку економіки. Найбільш актуальними постають питання людського розвитку, забезпечення якості освіти й професійної підготовки; створення умов для навчання, професійного розвитку і здорового способу життя громадян упродовж життя; підвищення ефективності взаємодії між системою освіти й ринком праці. В Україні здійснюється інтенсивний пошук нових моделей розвитку освіти, нетрадиційних підходів до їх впровадження на основі інформаційних і телекомунікаційних технологій. Гостро постають питання про взаємозв'язок освітніх систем, що розвиваються, їх багатомірність та порівнянність, а також забезпечення взаємного визнання їх продукту. Зрозуміло, що цим освітянським продуктом є конкретна людина, підготовлена до активної високопрофесійної діяльності в різних галузях промислового, сільськогосподарського виробництва і сфери послуг.

Поряд з адаптацією до змін у професійній діяльності конкретної людини її освіта має перетворитися на неперервний процес розвитку особистості, її знань і навичок, а також формування готовності до осмислення й сприйняття змін, прийняття рішення щодо власних подальших дій.

В умовах посилення інтеграційних процесів пріоритетного значення набуває питання теоретико-методологічного обґрунтування підготовки сучасного виробничого й педагогічного персоналу в контексті неперервної професійної освіти.

Концепція людського капіталу має ключове значення для вивчення взаємопов'язаного комплексу складних питань щодо функціонування ринку праці, забезпечення раціональної зайнятості різних категорій населення, гнучкого врахування динамічних змін на ринку праці, модернізації професійної підготовки кваліфікованих робітників відповідно до нових

соціально-економічних, інформаційно-технологічних та інших потреб, що актуалізувалися на початку XXI століття.

В умовах динамічних змін на ринку праці, соціально-економічного й інформаційно-технологічного розвитку функції професійно-технічної освіти значно розширюються, відбувається її трансформація в професійну освіту, що відповідає світовим тенденціям неперервної професійної освіти - освіти впродовж життя. Перспективи розвитку цієї галузі визначаються пріоритетними напрямами соціально-економічного поступу України, утвердженням національної системи освіти як головного чинника економічного й духовного розвитку Українського народу, необхідністю адаптації до демократичних і ринкових перетворень у суспільстві, що зумовлено входженням у європейський і світовий освітній та інформаційний простір. Світова тенденція неперервної професійної освіти (освіти впродовж життя) зумовлює необхідність цілісного розв'язання проблем розвитку трудового потенціалу, його професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації, щоб дати людині належні знання, вміння та компетентності для забезпечення її гармонійної взаємодії з технологічним суспільством, що швидко розвивається.

Професійна освіта стане відкритою, цікавою та сучасною, а для цього вона потребує нового педагога, який зможе втілити концепцію, реалізувати свої здібності, забезпечити власне майбутнє і майбутнє наступних поколінь. Організація професійного навчання й забезпечення професійної компетентності фахівців у галузі Освіта/Педагогіка потребують безперервного підвищення кваліфікації та рівня вдосконалення системи підготовки фахівців, що існує. Якість освітніх послуг у закладах фахової передвищої освіти потребує поліпшення за умов ефективної організації та інформатизації освітнього процесу, упровадження інноваційних технологій та розробок у практику викладання навчальних дисциплін, забезпечення високого професіоналізму й мобільності викладачів.

Основним завданням освітньої діяльності коледжу є підготовка конкурентоспроможних фахівців у сфері професійної (професійно-технічної) освіти, здатних здійснювати професійну діяльність, брати участь у Всеукраїнських і міжнародних конференціях тощо.

Професійна підготовка фахівців зі спеціальності 015.38 Професійна освіта (Транспорт) вимагає нової загальнокультурної основи з урахуванням індивідуальних, творчих, наукових й організаторських здібностей особистості. Нині одним із найважливіших компонентів освітньо-професійної програми Професійна освіта (Транспорт) є практична підготовка здобувача освіти, посилення ролі якої – одне з основних пріоритетів щодо підготовки

фахівців у сфері професійної (професійно-технічної) освіти, створенні сприятливих умов для їхнього навчання і професійного розвитку впродовж життя, підвищенні ефективності взаємодії між системою освіти й ринком праці.

Стандарт фахової передвищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціальностями) освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», затверджений наказом МОН України № 58 від 25 січня 2022 року, визначає: загальну характеристику здобуття освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освіти; перелік компетентностей випускника, нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого в термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів освіти; вимогу до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Враховуючи такий зміст стандарту й вимоги для забезпечення умов щодо продовження безперервної освіти за цією спеціальністю, освітньо-професійна програма Професійна освіта (Транспорт) передбачає створення комфортного освітнього середовища, де б поєднувалися якісна професійно-педагогічна спрямованість освіти, котра б сприяла підготовці кваліфікованих, компетентних, інноваційно-орієнтованих, здібних, конкурентоспроможних майстрів виробничого навчання, з активною громадянською патріотичною позицією, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі й розв'язувати практичні проблеми в активній професійній діяльності, здійснювати освітню, спортивно-масову, виховну роботу із учнями закладів професійної (професійно-технічної) освіти, проектувати освітній простір на засадах сучасних фахових методик професійної освіти, самовдосконалюватися впродовж життя.

Отож, ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка», створивши сприятливе освітнє середовище для здобувачів освіти, де забезпечуватиметься якісна підготовка висококваліфікованих майстрів виробничого навчання, практиків, які б утілювали національні й світові освітні надбання, визнавалися вітчизняною та міжнародною освітньою спільнотою, були цілеспрямованими, здатними до самовдосконалення й самореалізації протягом життя, оберігали і примножували цінності національної культури й громадянського суспільства, має стати інноваційним закладом фахової передвищої освіти – конкурентоздатним на вітчизняному освітньому ринку праці.

Уже більше 20-и років коледж позиціонує себе як інноваційний заклад освіти, у центрі діяльності якого – упровадження й постійне підвищення

результативності системи менеджменту якості освітніх послуг, створення єдиного освітнього простору, комфортних умов для здобувачів освіти й педагогічного персоналу.

Упроваджуючи в освітній процес основні ідеї сучасної освіти, коледж модернізує власну освітню діяльність згідно з новітніми вимогами. Потенціал, що має освітній заклад, дозволяє поступово формувати майбутніх педагогів, закладаючи основи багатоступеневої підготовки здобувачів освіти. Генезис моделі коледжу забезпечує поступовість здобуття освіти на рівні фахового молодшого бакалавра на основі базової загальної середньої освіти, кваліфікованого робітника й подальше здобуття ступеня бакалавра в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.

Випускник закладу фахової передвищої освіти повинен знати не лише систему понять, цілей, завдань, форм, засобів і методів професійної освіти, але й уміти створювати оптимальні педагогічно сприятливі умови для формування особистості учнів. Це можливо, якщо пріоритети професійної підготовки зорієнтувати на використання майбутніми майстрами виробничого навчання принципів особистісно орієнтованого підходу до учнів професійних (професійно-технічних) закладів освіти, що водночас сприятиме формуванню їхньої готовності до реалізації особистісно орієнтованого навчання в майбутній професійній діяльності, підтримки та задоволення потреб й інтересів учнів, у тому числі й осіб з особливими освітніми потребами.

Система підготовки фахівців у ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка» побудована на принципах компетентнісного й діяльнісного підходів.

Аналіз перспектив соціально-економічного розвитку м. Глухова й області, складу педагогічних кадрів закладів освіти, нових тенденцій у розвитку системи професійної освіти свідчить про те, що потреба у фахових молодших бакалаврах професійної освіти (Транспорт) є актуальною.

З 2002 року в коледжі почав здійснюватися прийом студентів на здобуття освіти за спеціальністю 5.010104 Професійне навчання (Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Молодший спеціаліст».

У 2010 році в освітньому закладі успішно пройшла акредитація спеціальності 5.010104 Професійне навчання. Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст». Виданий Сертифікат про акредитацію (серія НД-І № 1946888 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 30 березня 2010 р., протокол № 82 (наказ МОН України від 10.06.2010 № 1611-Л).

У 2025 році у закладі освіти успішно пройшла акредитація освітньо-професійної програми 015 Професійна освіта (Транспорт) освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст». Виданий електронний сертифікат про акредитацію (серія ДС 002184).

ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка» зберіг кращі традиції щодо організації підготовки фахівців для закладів професійної (професійно-технічної) освіти; позитивний досвід співпраці з закладами освіти, установами, організаціями та підприємствами, потенційними роботодавцями. Має відповідну базу для підготовки майстрів виробничого навчання.

Підготовка фахівців у педагогічному коледжі – навчання за спеціальністю 015.38 Професійна освіта (Транспорт) й надання освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» – дає унікальну можливість створити ґрунтовну базу для здійснення безперервної (ступеневої) педагогічної освіти й водночас задовольнити потреби закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Цілі освітньо-професійної програми Професійна освіта (Транспорт) в педагогічному коледжі: підготовка фахівців, здатних здійснювати освітню діяльність із професійно-практичної підготовки кваліфікованих робітників для підприємств, установ та організацій транспортної галузі.